

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Bizans Kültür ve Medeniyeti	TAR6003		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Tarih - DR - Lisansüstü (Yüzyüze)				
Amaç	Doğu Roma (Bizans) Kültür ve Medeniyetini tanıma, Doğu Roma kültür ve medeniyetinin Ön Asya kültür ve medeniyetine katkılarını bilme. Doğu Roma kültür ve medeniyetinin Türk ve İslam kültür ve medeniyeti üzerindeki etkilerini bilme.				
Ders İçeriği	Roma tarihi ve kültür medeniyeti anlatılır. Roma'nın krallık, res publica ve imparatorluk dönemleri hakkında bilgi verilir. Roma kültür medeniyeti ve yönetim şekli hakkında bilgi verilir. Doğu Roma tarihi İstanbul şehrinin MS. VI. yüzyıldaki inşasıyla başlatılarak VII. yüzyılın ikinci yarısına kadar anlatılır. Roma ve Doğu Roma'nın Ön Asya coğrafyası üzerindeki varlığı üzerinde durulur. Doğu Roma'nın İran'la mücadelesi anlatılır. İran ve Roma arasındaki siyasi, sosyal, iktisadi ve dini ilişkiler üzerinde durulur. Doğu Roma'nın toplum ve devlet yapısı üzerinde durulur. Sosyal sınıflar (patrici, pleb, servus. ... gibi) ve bu sosyal sınıflar arasında meydana gelen gens, curia, tribus, centuria gibi sosyal ve siyasi yapılar hakkında bilgi verilir. Doğu Roma yönetim şekli (principatus, triumvira, tetrarkhia, dictatoria, imperium ... gibi), devlet yöneticileri (senator, concul, praetor ... gibi), hükümdar unvanları (caesar, augustus, basileus ... gibi) hakkında bilgi verilir. Doğu Roma'nın mali yapısı hakkında bilgi verilir ve mali teşkilatta görevli memuriyetler anlatılır. Doğu Roma yargı sistemi ve görevlileri hakkında bilgi verilir. Doğu Roma'nın dini yapısı hakkında bilgi verilir. Roma kültürleri ve Roma triası (Iupiter, Uno, Minerva) hakkında bilgi verilir. Roma ve Doğu Roma dini yapısı üzerindeki Yunan, Mısır ve İran etkilerinden bahsedilir. Doğu Roma döneminde Hristiyanlığın resmi din haline gelinceye kadarki süreçte Doğu Roma'yla Hristiyanlık arasındaki ilişkileri üzerinde durulur. Doğu Roma'nın dini kurumları ve yöneticileri hakkında bilgi verilir. Doğu Roma üzerinde Grek etkisi anlatılır ve Doğu Roma'nın Yunanlaşma süreci hakkında bilgi verilir. Roma'dan Doğu Roma'ya devreden concul, praetor, quaestor, praefectus, magister officiorum ... memuriyetleri hakkında bilgi verilir. Doğu Roma'nın haberleşme ve casusluk teşkilatları hakkında bilgi verilir, bu teşkilatlarda çalışan görevliler tanıtılır. Doğu Roma yönetiminde kilisenin rolü hakkında bilgi verilir, psikoposlar ve patriklerin rolünden bahsedilir. Doğu Roma ordu teşkilatı hakkında bilgi verilir, ordu teşkilatının hiyerarşik yapısından bahsedilir. Doğu Roma coğrafyası üzerinde gerçekleşen dini tartışmalar hakkında bilgi verilir, bu dönemde gerçekleşen konsiller anlatılır. Doğu Roma'nın toprak ve vergi sisteminden bahsedilir. Doğu Roma'nın Ön Asya ülkeleriyle arasındaki ticari münasebetler anlatılır. Herakleios'un iktidarı döneminde Anadolu'da ortaya çıkan thema toprak sistemi hakkında bilgi verilir.				
	ESKİ BATI KAYNAKLARI, Appianus, Roman History, vol. I-II-III, trs. Horace White, Harvard University Press, London, 1964., Augustus, Octavianus, Res Gestae Divi Augusti (Ankara Anıtı), haz. Egemen Berköz, Çağdaş Matbaacılık Yayıncılık, İstanbul, 1999., Dio Casius, Roman History, vol. I-IX, trs. Earnest Cary, published by William Heinemann, London, 1925., Epiphanius of Salamis, The Panarion, vol. I-III, trs. Frank Williams, second revised edition, published by E. J. Brill, Leiden-Boston, 2013., Eusebius Pamphilus, The Ecclesiastical History of Eusebius Pamphilus, Bishop of Cesarea in Palestine, trs. C. F. Cruse, eighth edition, published by T. K. P. G. Collins, New York, 1842., Eutropius, Roma Tarihinin Özeti (Historiae Romanae Breviarium), çev. Ç. Menzilioğlu, Kabcacı Yayınları, İstanbul, 2004., Herodian, History of His Own Times or of the Roman Empire after Marcus, vol. I-VIII, trs. J. Hart, London, 1749., Historiae Augustae, vol. I (1921), vol. II (1924), vol. III (1932), eds. G. P. Goold and others, trs. D. Magie, Harvard University Press, Cambridge., Isidore of Charax, The Partian Stations (Stathmoi Parthikoi), published by the Commercial Museum, Philadelphia, 1914., Iustin, The History of Justin, taken out of the four and forty books of Troguus Pompeius, trs. Robert H. Codrington, Printed by William Whitwood, London, 1688., Josephus, The Jewish Wars, vol. I-IX, trs. H. ST. J. Thackeray, Harvard University Press, London, 1956., Lactantius, On the Deaths of the Persecutors (De Mortibus Persecutorum), trs. D. Dalrymple, Evolution Publishing, New Jersey, 2021., Marcellinus, A., Ammianus Marcellinus (Res Gestae), vol. I-III, trs. John C. Rolfe, Harvard University Press, Cambridge, 1935., Nicolaus of Damascus, Life of Augustus, trs. Clayton M. Hall, Johns Hopkins University, 1922., Philostratus, The Life of Apollonius of Tyana, vol. I-II, trs. F. C. Conybeare, published by William Heinemann, London, 1912., Philostratus and Eunapius, The Lives of the Sophists, trs. Wilmer Cave Wright, Published by William Heinemann: London and published G. P. Putnam's Sons: New York, 1922., Plinius, The Natural History of Pliny I, trs. J. Bostock and H. T. Riley, published by Henry G. Bohn, London, 1855., Plutarchos, Parallel Lives of Noble Grecians and Romans, a pdf version is by Micro Book Studio (MBS) Library, (file:///D:/Documenta%20Chatoli-ca%20Omnia/99%20-%20Prov%20visori/mbs%20Library/001%20-Da%20Fare/00-index.htm2006-05-31 20:37:20)., Rufus, Quintus Curtius, The History of The Life and Reign of Alexander the Great, v. I-II, published by Samuel Bagster, London, 1809., Strabon, The Geography of Strabo, trs. H. C. Hamilton, v. I-II, published by Henry G. Bohn, London, 1854., Suetonius, Gaius Tranquillus, The Twelve Caesars (De Vita Caesarum), trs. R. Graves, published by Penguin Books Ltd., London, 1957., Tacitus, The Annals of Tacitus, vol. I-VI, trs. Aubrey V. Symonds, published by The Macmillan Co., London, 1906., ORTAÇAĞ BATI KAYNAKLARI, Agābius b. Koṣṭanṭīn el-Münbiṣī, Kitābu'l-'Unvān, Matba'atü'l-Âbâ'i-l-Yesû'eyn, Beyrût, 1907., Agathias, Corpus Fontium Historiae Byzantinae (The Histories), trs. Joseph D. Frendo, published by Walter de Gruyter, Berlin and New York, 1975., Choronicon Paschale, vol. VI, trs. Michael Whitby and Mary Whitby, Liverpool University Press, Liverpool, 2007., Cosmas, The Christian Topography, ed. J. W. McCrindle and others, published by the Hakluyt Society, London, 1897., Ebû'l-Ferec, Abû'l-Farac Tarihi, c. I, trc. Ömer Rıza Doğrul, Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara, 1999., Ioannes Lydus, The Magistracies of the Roman State, ed. Anastasius C. Bandy, published by the American Philosophical Society, Philadelphia, 1983., Ioannes of Ephesos, Ecclesiastical History, vol. III, trs. R. Payne Smith, Oxford University Press, Oxford, 1860., Ioannis of Nikiu, The Chronicle, trs. R. H. Charles and D. Litt, The Oxford University Press, Oxford, 1916., Iordanes, The Gothic History of Jordanes (Getica), trs. Charles Christopher Merow, Princeton University Press, Princeton, 1915., Iulianus, The Works of the Emperor Julian (The Orations of the Iulianus), vol. II, ed. T. E. Page, D. Litt and W. H. D. Rouse, trs. W. C. Wright, published by William Heinemann, London, published by The Macmillan Co., New York, 1913., Malalas, The Chronicle of John Malalas, trs. E. Jeffreys, M. Jeffreys and R. Scott, published by the Australian Association for Byzantine Studies, Melbourne, 1986., Malchus, "The Fragments of Malchus", The Fragmentary Classicising Historians of the Later Roman Empire: Eunapius, Olympiodorus, Priscus and Malchus, ed. R. C. Blockley, published by Francis Cairns, Liverpool, 1983, pp. 402-462., Marcellinus Comes, Annales (The Chronicle of Marcellinus), trs. Brian Croke, Sydney University Press, Sydney, 1995.,				

Maurice, Strategikon (Handbook of Byzantine Military Strategy), trs. George T. Dennis, University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 1984.,

Menandros, The History of Menander the Guardsman, ed. R. C. Blockley, published by Francis Cairns, Liverpool, 1985.,

Nikephoros, Saint (Patriarch of Constantinople), Breviarium Historicum (Short History), trs. Cyril Mango, Dumbarton Oaks Texts, Washington, 1990.,

Notitia Dignitatum accedunt Notitia Urbis Constantinopolitanae et Laterculi Prouinciarum, ed. Otto Seeck, published by Berolini Apud Weidmannos, Berolini, 1876. ,

Olympiodorus, "The Fragments of Olympiodorus", The Fragmentary Classicising Historians of the Later Roman Empire: Eunapius, Olympiodorus, Priscus and Malchus, ed. R. C. Blockley, published by Francis Cairns, Liverpool, 1983, pp. 152-220.,

Orosius, Paulus, King Alfred's Orosius; The Anglo-Saxon Version from the Historian Orosius by Alfred the Great, published by W. Bawyer and J. Nichols, London, 1773.,

Peter the Patrician, The Lost History of Peter the Patrician, ed. Thomas M. Banchich, published by Routledge, London and New York, 2015.,

Philostorgius, The Ecclesiastical History of Philostorgius, trs. Edward Walford, published by Henry G. Bohn, London, 1855.,

Photius, The Library of Photius, vol. I, trs. J. H. Freese, published by the Macmillan Company, New York, 1920.,

Priscus, The Fragmentary History of Priscus, vol. XI, trs. J. Given, , Evolution Publishing, New Jersey, 2014.,

Procopius, Bizans'ın Gizli Tarihi, çev. Orhan Duru, Türkiye İş Bankası Yay., İstanbul, 2008.,

Procopius, History of the Wars (De Bello Persico), vol. I-II, trs. H. B. Dewing, published by William Heinemann, London; published by the Macmillan Co. New York, 1914.,

Scholasticus, Evagrius, The Ecclesiastical History (History of the Church), published by Samuel Bagster and Sons, London, 1846.,

Scholasticus, Socrates, History of the Church, vol. VI, published by Henry G. Bohn, London, 1853. "The Ecclesiastical History of Socrates Scholasticus, rev. A. C. Zenos, Connecticut, kaynak: <http://www.ccel.org/coel/schaff/npnf202.html>",

Simocotta, Theophylactus, History, trs. Michael and Mary Whitby, Oxford University Press, New York, 1997.,

Sozomenus, Salaminus Hermeias, The Ecclesiastical History of Sozomen; Comprising a History of the Church from A.D. 324 to A.D. 440, trs. Edward Walford, published by Henry G. Bohn, London, 1855.,

The Codex of Justinian, vol. I-III, trs. F. H. Blume, ed. B. W. Frier and others, CUP, Cambridge, 2016.,

The Theodosian Code and Novels and the Sirmundian Constitutions (C.Th), ed. C. Pharr, Princeton University Press, New Jersey, 1952.,

Theodoretus of Antiochia, Ecclesiastical History; a History of the Church, published by Samuel Bagster and Sons, London, 1843.,

Theophanes Confessor, The Chronicle of Theophanes (Chronographia), trs. Harry Turtledove, University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 1982.,

Zosimus, Historia Nova (New History), trs. Ronald T. Ridley, Sydney University Press, Sydney, 2006.,

GEÇ ANTİKÇAĞ ERMENİ-SÜRYANİ KAYNAKLARI ,

Chronicle of Arbela, nşr. P. Kawerau, Eng. trs. T. Kroll, published by Catholic University of Leuven, 1985.,

Elisaeus Vartabet, The History of Vartan and of The Battle of the Armenians, trs. C. F. Neumann, published by the Oriental Translation Fund, London, 1830.,

Horenâtsî, Mses, Tarih-i Ermeniyân, trc. Edik Bagdasarian, Tahran, 1380(hş).,.

Ghazar Parpetsi, History of the Armenians, trs. Robert Bedrosian, published by the Sources of the Armenian Tradition, New York, 1985.,

Mar-Yeşua, Vakayinâme (The Chronicle of the Stylite), çev. M. Yanmaz, Diyarbakır'ı Tanıtma Demeği Neşriyatı, İstanbul, 1958.,

Ruydadnâme-yi Khuzestan (Hûzistân Kroniği), trc. Hodâdâd Rezâhânî vü Seccâd Emîrî Bâvendpûr, Neşre Sinâ, Tehran, 1395(hş).,.

Sebeos, The Armenian History, trs. R. W. Thomson, Liverpool University Press, Liverpool, 1998. ,

Zachariah of Mytlene, The Syriac Chronicle, trs. F. J. Hamilton and E. W. Brooks, published by Methuen and CO., London, 1899.,

GEÇ ANTİKÇAĞ İRÂN KAYNAKLARI ,

Abar Stâyēnidārīh ī Sūr Āfrīn (ASSĀ), "Mūtūn-u Pehlevī (Pahlavi Texts)", ed. J. D. M. Jamsasp-Asana, trc. Āvānivišt, tdv. Sa'īd 'Aryān, Kitābhāney-i Millī Cumhūrī Islāmī Īrān, Tehrān, 1371, ss. 186-189.,

Abnūn Inscription (ŠAb), eds. Sāsānīka, by. Daryae, Period: Šāpūr I, <https://sites.uci.edu/Sāsānīka/abnūn-inscription/18.11.2021>.,

Ardā Wirāz Nāmāg (The Īrānian Divinia Commedia), tsh. Fereydon Vahman, Scandinavian Institute of Asian Studies Monograph Series, published by Curzon Press, (trs). ,

Ardā Wirāz Nāmāg - AVN (Ardāvīrāfnāme: Cennet, Araf ve Cehennem), çev. Nimet Yıldırım, Pinhan Yay., İstanbul, 2011.,

Avroman, ed. E. H. Minns, "Parchments of the Parthian Period from Avroman in Kurdistan", JHS, vol. XXXV, published by Macmillan and Co, 1915, pp. 22-106.,

Āyādgār ī Zarērān, trc. Jāle Āmūzgār, İntişārât-i Mu'īn, Tehrān, 1392(hş).,.

Bundahišn, "Pahlavi Texts: The Sacred Books of the East", vol. 5, ed. F. Max Müller, trs. E. W. West, published by the Clarendon Press, Oxford, 1880, pp. 1-151.,

Dādestān ī Mēnōg ī Xrad (DMX), "Pahlavi Texts: The Sacred Books of the East", vol. 24, ed. F. Max Müller, trs. E. W. West, published by the Clarendon Press, Oxford, 1885, pp. 1-114.,

Dēnkard, "Pahlavi Texts: The Sacred Books of the East", vol. 47, ed. F. Max Müller, trs. E. W. West, published by the Clarendon Press, Oxford, 1897, pp. 119-132.,

Hājiābād Inscriptions, "An Old Pahlavi-Pazand Glossary", ed. D. H. Jamsapji Asa, by. Martin Haug, published by the Government of Bombay, Bombay and London, 1870.,

Kartīr Naqš-e Rajab Inscriptions – KNRb, ed. T. Daryae, "Nāmeye Īrān Bāstān", sāle ewel, šomareye ewel, behār o tābestān, 1380(hş).,.

Mādagān ī Hazār Dādestān - MHD, ed. T. D. Anklesaria, introduction, transcription and translation of the Pahlavi Text, notes, glossary and indexes by Anahit Perikhanian, Eng. trs. Nina Garsoian, Mazda Publisher, New York, 1997.,

Māh ī Frawardīn Rōz ī Hordād (MFRH), "Mūtūn-u Pehlevī (Pahlavi Texts)", ed. J. D. M. Jamsasp-Asana, trc. Āvānivišt, tdv. Sa'īd 'Aryān, Kitābhāney-i Millī Cumhūrī Islāmī Īrān, Tehrān, 1371(hş), ss. 141-145.,

Mēhr-Narseh Inscription at Firūzābād (MNFd), ed. T. Daryae, eds. Sāsānīka, period: fifth century CE, <https://sites.uci.edu/Sāsānīka/mehr-narseh-inscription-at-firuzabad-mnfd/18.11.2021>.,

Naqš-e Rajab, "An Old Pahlavi-Pazand Glossary", nşr. D. H. Jamsapji Asa, ed. Martin Haug, published by the Government of Bombay, Bombay and London, 1870.,

Šahrestānīhā ī Ērānšahr, "Mūtūn-u Pehlevī (Pahlavi Texts)", ed. J. D. M. Jamsasp-Asana, trc. Āvānivišt, tdv. Sa'īd 'Aryān, Kitābhāney-i Millī Cumhūrī Islāmī Īrān, Tehrān, 1371(hş), ss. 64-69.,

Šāpūr II-Šāpūr III's Inscription, Tāq-e Bustān (ŠTBn-I-II), eds. Sāsānīka, period: Šāpūr II and Šāpūr III, <https://sites.uci.edu/Sāsānīka/sapur-ii-sapur-iiis-inscription-taq-e-bustan-stbn-i-ii/18.11.2021>.,

Šāyest nē Šāyest (ŠnŠ), "Pahlavi Texts: The Sacred Books of the East", vol. 5, ed. F. Max Müller, trs. E. W. West, published by the Clarendon Press, Oxford, 1880, pp. 237-235.,

Škand Gumānīg Wīzār (ŠGW), "Pahlavi Texts: The Sacred Books of the East", vol. 24, ed. F. Max Müller, trs. E. W. West, published by the Clarendon Press, Oxford, 1885, pp. 115-251.,

The Cologne Mani Codex, "Concerning the Origin of His Body", ed. and trs. by R. Cameron and A. J. Dewey, Scholars Press, Montana.,

The Inscription of Shapur I - ŠKZ, (Kābe-i Zerdūšt Šāpūr Yazıtları - ŠKZ), "Res Gestae Divi Saporis", ed. Philip Huyse, 1999, <http://parthian.sour-ces.com/texts/skz/>,

- The Kephalaia of the Teacher, (the edited Coptic Manichaean Texts in translation with commentary), ed. I. Gardner, published by E. J. Brill, Leiden, 1995.,
- The Sassanian Inscription of Paikuli, ed. H. Humbach and P. O. Skjærvø, part 3. 1, restored text and translation by P. O. Skjærvø, published by the Dr. Ludwig Reichert Verlag, Wiesbaden, 1983.,
- Vendidad, "Pahlavi Texts: The Sacred Books of the East", vol. 4, ed. F. Max Müller, trs. J. Darmesteter, published by the Clarendon Press, Oxford, 1895.,
- Zādsparam, "Pahlavi Texts: The Sacred Books of the East", vol. 5, ed. F. Max Müller, Pahlavi Texts, trs. E. W. West, published by the Clarendon Press, Oxford, 1880, pp. 153-187.,
- Zand i Wahman Yašt (ZWY), "Pahlavi Texts: The Sacred Books of the East", vol. 5, ed. F. Max Müller, trs. E. W. West, published by the Clarendon Press, Oxford, 1880, pp. 189-235.,
- ORTAÇAĞ KLASİK İSLAM TARİHİ KAYNAKLARI,
- Bel'amî, Ebû Alî, Guzîdeyi Târîh-i Bel'amî, nşr. Ca'fer Şi'âr ve M. Tâbâtâbâ'î, Neşr-i Kaṭreh, Tahran, 1372(hş).,.
- Bîrûnî, Ebû Reyhân, el-Âşârü'l-Bâkiye (Maziden Kalanlar), çev. D. Ahsen Ba-tur, Selenge Yay, İstanbul, 2011.,
- Dîneverî, Ebû Hanîfe Ahmed b. Dâwûd, el-Aḥbârü't-Tivâl, trc. M. M. Dâmegânî, Neşr-i Ney, Tehrân, 1371(hş).,.
- Ebû'l-Fidâ', el-Melikü'l-Müeyyed İmâdüddîn İsmâ'il b. Alî, el-Muḥtaşar fî Aḥbârî'l-Beşer, c. I, Dâru'l-Kütübü'l-İlmiye, Beyrut, 1997.,
- Firdevsî, Ebu'l-Kâsım, Şâhnâme, tsh. P. Pûrhuseyn (1391hş) bâ istifadeyi ez-nüşehay-i Ferîdûn Cüneydî (1387hş) ve M. Ramadânî, (1354hş); "Şâhnâme", c. II, çev. N. Yıldırım, Kabcacı Yay., İstanbul, 2016.,
- Gerdîzî, Ebû Sa'îd Abdulhay b. Dahhâk b. Maḥmûd, Zeynü'l-Âḥbâr (Tarih-i Gerdîzî), tsh. A. Habîbî, nşr. Dûnyâ-yi Ketâb, Tehrân, 1363(hş).,.
- Hvândemîr, Gıyâseddîn b. Hümâmiddîn Hüseyinî Şîrâzî, Ḥabîbü's-Siyer fî Aḥbârî Efrâdî'l-Beşer, nşr. Ketâbhâne-yi Hayyâm, Tehrân, 1333(hş).,.
- İbnü'l-Belhî, Fârsnâme, tsh. Guy Le Strange ve R. E. Nikolsen, trc. Ca'fer Şi'âr, Tahran, 1339(hş). "Fârsnâme", çev. A. Bakır ve A. Altungök, Ortaçağ Tarih Medeniyetine Dair Çeviriler I, Ankara, 2008, ss. 23–150.,
- İbnü'l-Esîr, el-Kâmil fi't-Târîḥ, c. II, (Farsçaya çeviren: H. Rûhânî), İntişârât-ı Esâtir, Tehrân, 1386(hş). "el-Kâmil fi't-Târîḥ, c. III, IV, (Türkçeye çeviren: B. Eryarsoy), Bahar Yayınları, İstanbul, 1985.",
- İbnü'l-Fakih, Ahmed b. Muhammed b. İshâk el-Hemedânî, Muḥtaşaru'l-Buldân, trc. H. Mes'ûd, c. I, İntişârât-ı Bünyâd-i Ferheng-i İrân, Tehrân, 1349(hş).,.
- İbn Hişâm, Abdulmelik, es-Sîretü'n-Nebeviyye (Hz Peygamber'in Hayatı), c. I, çev. İ. Hasan ve N. Çağatay, AÜİF Yay., Ankara, 1971.,
- İbn Hürdâzbiḥ, Ebu'l-Kâsım Ubeydullâh b. Abdullâh, Yollar ve Ülkeler Kitabı (Kitâbu'l Memâlik ve'l Mesâlik), çev. M. Ağarı, Kitabevi Yay., İstanbul, 2008.,
- İbn İshâk, Muhammed, es-Sîre (Siyer), haz. M. Hamîdullah, çev. S. Özel, Akabe Yay., İstanbul, 1988.,
- İbn Kuteybe, Ebû Muhammed Abdullâh b. Müslim ed-Dineverî, el-Ma'ârif, thk. □ervet 'Akkâşe, nşr. Dâru'l-Ma'ârif, et-Ṭeba'atu'r-Râbi'a, Kâhire, trs.,.
- İbn Mskeveyh, Ahmed b. Muhammed b. Ya'kûb, Tecâribü'l-Ümem, trc. A. Münzevî, nşr. İntişârât-ı Tûs, Tehrân, 1369(hş).,.
- İbnü'l-Verdî, Zeynuddîn 'Ömer b. Muzâffer, Târîḥu lbnî'l-Verdî, c. I, nşr. Dâru'l-Kütübü'l-İlmiye, Beyrut, 1996.,
- İşfahânî, Ḥamza b. Ḥasen, Tarih-i Peyamberân ve Şâhân (Târîḥu Sinî Mülûkî'l-Arz ve'l-Enbiyâ'), trc. Ca'fer Şi'âr, İntişârât-ı Bünyâd-i Ferheng-i İrân, Tehrân, 1346(hş).,.
- Kazvîni, Ahmed b. Muhammed-i Ğâffârî-i, "Târîḥ-i Cihân Ârâ", Epitome of the Ancient History of Persia, nşr. W. Ouseley, published by Cooper and Wilson, London, 1799.,
- Kazvîni, Hamdullâh el-Müstevfî, Târîḥ-i Güzîde, thk. A. Nevâyî, nşr. İn-tişârât-ı Emîr Kebîr, Tehrân, (Trs). ,
- Makdisî, Muṭahhar b. Ṭâhir, Kitabu'l-Bed' ve't-Târîḥ, c. I, trc. M. Rizâ Şeffî Kedkenî, Tehrân, 1376(hş). ,
- Mes'ûdî, Alî b. Hüseyin, Mürûcû'z-Zeheb (Altın Bozkırlar), çev. Ahsen D. Batur, Selenge Yay., İstanbul, 2004. ,
- Mücmelü't-Tevârîḥ ve'l-Kışas, thk. Melikü's-Şü'arâ' Bahâr, nşr. Kelâle Ḥâver, Tehrân, 1391(hş).,.
- e'âlibî, Abdulmelik b. Muhammed b. İsmâ'il Nişâbüri, Ğureru'l Aḥbâr Mülûku'l-Fars ve Siyerehum, nşr. H. Zotenberg, Paris, 1900.,
- Ya'kûbî, Ahmed bin İshak, Târîḥu'l-Ya'kûbî, c. I, trc. Muhammed İbrâhîm Âyetî, nşr. Şirket-i İntişârât-ı 'İlmî ve Ferhengî, Tahran, 1382(hş).,.
- ARAŞTIRMAESERLER, Akşit, O. (1970), Roma İmparatorluk Tarihi (193-395), İÜEF Yayınları, İstanbul.,
- Alizadeh, S; Pahlavani A R.; Sadmia A (2002), Iran a Chronological History, designed and published by the authors.,
- Altungök, A (2015a), İslam Öncesi İrân'da Devlet ve Ekonomi, Hikmetevi Yay., İstanbul.,
- Altungök, A (2015b), Eski İrân'da Din ve Toplum, Hikmetevi Yay., İstanbul.,
- Altungök, A - Yıldırım, T. (2016), Siyasi Açidan Arap-İrân İlişkileri, 3. baskı, Mutlu Basım Yayın, İstanbul.,
- Arslan, M. (2007), Mithradates VI Eupator, Roma'nın Büyük Düşmanı, Odin Yayınları, İstanbul.,
- Atlan, S. (2014), Roma Tarihinin Ana Hatları, Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara.,
- Baillly, A (Trs), Bizans Tarihi, c. I, çev. Haluk Şaman, Tercüman Yay., (Yrs).,.
- Baker, S. (2012), Eski Roma: Bir İmparatorluğun Yükselişi ve Çöküşü, çev. Ekin Duru, Say Yay., Ankara.,
- Bakır, A (2004), Hz Ali ve Dönemi, Bizim Büro Yay., Ankara.,
- Ball, W. (2000), Rome in the East: The Transformation of an Empire, published by Routledge, London and New York.,
- Barnwell, P. S. (1992), Emperor, Prefects, and Kings: The Roman West, 395-565, The University of North Carolina Press, London.,
- Barrow, R. H. (1965), Romalılar, çev. Ender Gürol, Varlık Yay., İstanbul.,
- Beckett, G. A (1851), The Comic History of Rome, published by Evans and CO., London.,
- Blair, D. (1878), Outlines of the History of Ancient Rome, Isaac R. Butts and Co. Press, Boston.,
- Boak, A. E. R. (1921), A History of Rome to 565 A.D., published by the Macmillan Company, New York.,
- Bradley, H. (1888), The Goths; From the Earliest Times to the end of the Gothic Dominion in Spain, published by T. Fisher Unwin, London; published by G. P. Putnam's Sons, New York.,
- Brossius, M (2006), The Persians, published by Routledge, New York.,
- Browne, E. G. (1912), A Literary History of Persia, from the Earliest Times until Firdawsî, Cambridge University Press, London.,
- Browning, R. (1976), The Emperor Julian, California University Press, Los Angeles.,
- Bury, J. B. (1889), A History of the Later Roman Empire from Arcadius to Irene (395 AD to 800 AD, vol. I, published by Macmillan and Co, London and New York.,
- Butcher, K. (2003), Roman Syria and the Near East, The British Museum Press and Getty Publications, London and California.,
- Bury, J. B. (2013), History of the Later Roman Empire; from the death of Theodo-sius I to the death of Justinian, vol. I-II, Dover Publications, New York.,
- Cameron, H. (2019), Making Mesopotamia: Geography and Empire in a Romano-Iranian Borderland, published by E. J. Brill, Leiden and Boston.,
- Cheynet, J. C. (2008), Bizans Tarihi, çev. İsmail Yerguz, Dost Kitabevi Yay., Ankara.,
- Christensen, A (1368hş), İrân der Zemân-e Sâsâniyân, trc. Raşîd Yâsemî, Donyâye Ketâb, Tehrân.,
- Collier, W. F. (1872), History of Rome, published by T. Nelson and Sons, London.,
- Creighton, M (1882), History of Rome, published by D. Appleton and Com-pany, New York.,
- Daryaei, T. (2009), Sâsâniân Persia the Rise and Fall of an Empire, published by I. B. Tauris, London.,
- Daryaei, T. – Rezakhani, K. (2016), From Oxus to Euphrates: The World of Late Antique Iran, published by Farhang Foundation, (Yrs).,.

Debevoise, N. C. (1938), A Political History of Parthia, The University of Chicago Press, Chicago, Illinois.,

Demircioğlu, H. (1998), Roma Tarihi, c. I, 4. Baskı, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.,

Demirkent, I. (2005), Bizans Tarihi Yazları: Makaleler, Bildiriler, İncelemeler, Dünya Yay., İstanbul.,

Diehl, C. (1939), Bizans İmparatorluğu Tarihi, çev. Cevdet R. Yularkıran, Ka-naat Kitabevi Yay., İstanbul.,

Dignas, B. – Winter, E. (2007), Rome and Persia in Late Antiquity Neighbours and Rivals, Cambridge University Press, New York.,

Dodgeon, M. H. and LIEU, S. N. C. (1991), The Roman Eastern Frontier and the Persian Wars AD 226-363, published by Routledge, London and New York.,

Eachard, L. (1713), The Roman History from the Removal of the Imperial Seat by Constantine the Great to the Total Failure of the Western Empire, v. III, the fourth edition, London.,

Edwell, P. M. (2008), Between Rome and Persia: The Middle Euphrates, Mesopotamia and Palmyra Under Roman Control, published by Routledge, London and New York.,

Edwell P. M. (2021), Rome and Persia at War: Imperial Competition and Contact (193-363 CE), published by Routledge, London and New York.,

Elton H. (2018), The Roman Empire in Late Antiquity, a Political and Military History, CUP, Cambridge.,

Ermatinger, J. W. (2004), The Decline and Fall of the Roman Empire, Greenwood Press, London.,

Finlay, G. (1857), Greece Under the Romans, c. I, published by William Blackwood and Sons, London.,

Fowler, W. W. (1894), Julius Caesar and the Foundation of the Roman Imperial System, published by G. P. Putnam's Sons, New York and London.,

Frank, T. (1914), Roman Imperialism, published by The Macmillan Company, New York.,

Freeman, C. (2010), Mısır, Yunan ve Roma, çev. S. K. Angı, Dost Yay., Ankara.,

Gibbon, E. (1887), Roma İmparatorluğunun Gerileyiş ve Çöküş Tarihi, c. I, II, III, çev. Asım Baltacıgil, BFS Yay., Tarih Dizisi, İstanbul.,

Goldsmith, O. (1823), The History of Rome from the Foundation of the City of Rome to the Destruction of the Western Empire, a new edition, published by Charles Wood, London.,

Granrud, J. E. (1902), Roman Constitutional History (753-44), Publisher: Allyn and Bacon, Boston. ,

Grant, M. (2000), Roma'dan Bizans'a, İ.S. Beşinci Yüzyıl, çev. Z. Zühre İlkelen, Homer Kitabevi Yay., İstanbul.,

Gregory, T. E. (2008), Bizans Tarihi, çev. Esra Ermet, Yapı Kredi Yay., İstanbul.,

Hadas, M. (1956), A History of Rome, Doubleday Publishing, New York.,

Harries, J. (2012), Imperial Rome AD 284 to 363; The New Empire, Edinburgh University Press, Edinburgh.,

Harris W. V. (2016), Roman Power: A Thousand Years of Empire, CUP, Cambridge.,

Henderson, B. W. (1921), The Study of Roman History, new edition, Duckworth Publishing, London.,

Hodgkin T. (1891), Theodoric the Goth the Barbarian Champion of Civilisation, The Knickerbocker Press, New York. ,

İplikçioglu, B. (2007), Hellen ve Roma Tarihinin Anahatları, Arkeoloji ve Sanat Yay., İstanbul.,

Johns, B. G. (1884), Outlines of Roman History, new edition, Crosby Lockwood Publishing, London.,

Jones, A. H. M. (2014), The Decline of the Ancient World, Published by Routledge, New York.,

Jones, H. S. (1912), Companion to Roman History, Clarendon Press, Oxford.,

Leighton, R. F. (1889), A History of Rome, Effingham Maynard Publishing, New York.,

Lendering, J. (2011), Roma Mermer Şehir, çev. Burak Sengir, Kitap Yayınevi, İstanbul.,

Lemerle, P. (1994), Bizans Tarihi, çev. Galip Üstün, İletişim Yayınları, İstanbul.,

Liddell, H. (1865), A History of Rome, new edition, published by John Murray, London.,

Mango, C. (2011), Bizans Yeni Roma İmparatorluğu, çev. Gül Çağalı Güven, Yapı Kredi Yay., İstanbul.,

Mansel, A. M. (1999), Ege ve Yunan Tarihi, TTK Yay., Ankara.,

Marciak, M. (2017), Sophene, Gordyene, and Adiabene: Three Regna Minora of Northern Mesopotamia, Brill Publishing, Leiden.,

Matheson, P. E. (1885), A Skeleton Outline of Roman History Chronologically Arranged, second edition, Rivingtons Publishing, London.,

Millar, F. (2006), A Greek Roman Empire, Power and Belief Under Theodosius II 408-450, University of California Press, Berkeley.,

Mommsen, T. (1887), The Provinces of the Roman Empire from Caesar to Diocletian, vol. II, trs. W. P. Dickson, publisher: Charles Scribner's Sons, New York.,

Mommsen, T. (1911), The History of the Roman Republic, publisher: Charles Scribner's Sons, New York.,

Mörell, T. (1827), Studies in History, Containing the History of Rome from its Earliest Records to the Death of Constantine, fifth edition, publisher: B. J. Holdsworth, London.,

Norwich, J. J. (2013), Bizans I Erken Dönem (323-802), çev. Hamide Koyukan, Kabaıcı Yay., İstanbul.,

Ostrogorsky, G. (2006), Bizans Devleti Tarihi, çev. Fikret İşıltan, TTK Yayınları, Ankara.,

Penrose, J. (2005), Rome and Her Enemies; An Empire Created and Destroyed by War, Osprey Publishing, Oxford.,

Pelham, H. F. (1893), Outlines of Roman History, Percival Publishing, London.,

Porter, R. K. (1822), Travels in Georgia, Persia, Armenia, Ancient Babylonia, vol. II, publisher: Longman, Hurst, Rees, Orme, and Brows, London.,

Rawlinson, G. (1869), A Manual of Ancient History, From the Earliest Times to the Fall of the Western Empire, Clarendon Press, Oxford.,

Ross, S. K. (2001), Roman Edessa: Politics and Culture on the Fringes of the Roman Empire (114-242 CE), published by Routledge, London and New York.,

Roux, P. (2006), Roma İmparatorluğu, çev. İsmail Yerguz, Dost Kitabevi Yay., Ankara.,

Sampson G. C. (2021), Rome's Great Eastern War Lucullus, Pompey and the Conquest of the East, 74-62 BC, published by Pen and Sword Military, Yorkshire and Philadelphia.,

Seignobos, C. (1912), History of the Roman People, trs. William Fairley, published by Henry Holt and Co., New York.,

Southern, P. (2001), The Roman Empire From Severus to Constantine, second edition, published by Routledge, London and New York.,

Taylor, W. C. (1838), Goldsmith's Abridgment of the History of Rome, published by Whittaker and Co., London. ,

Tekin, O. (2010), Eski Yunan ve Roma Tarihine Giriş, İletişim Yay., İstanbul.,

The Heritage of Armenian Literature; from the Oral Tradition to the Golden Age, vol. I, eds. A. Hacıyan, G. Basmajian, E. S. Franchuk, N. Ouzounian, Wayne State University Press, Detroit, 2000.,

Traina, G. (2011), 428 AD; An Ordinary Year at the End of the Roman Empire, trs. A. Cameron, Princeton University Press, Princeton and Oxford.,

Treadgold, W. (1995), Byzantium and Its Army, 284–1081, Stanford University Press, California.,

Treadgold, W. (1997), A History of the Byzantine State and Society, Stanford University Press, California.,

Vasiliev, A. A. (1943), Bizans İmparatorluğu Tarihi, c. 1, Maarif Matbaası, Ankara.,

Whitby, M. (1988), The Emperor of Maurice and his Historians; Theophylact Simocatta on Persian and Balkan Warfare, Clarendon Press, Oxford.

Hafta	Konu
1	Roma ve Doğu Roma Tarihinin Ana Kaynaklarını Tanıma
2	Doğu Roma Coğrafyası ve Etki Alanları
3	Doğu Roma'nın Devlet Yapısı ve Siyasi Kurumları
4	Doğu Roma'nın Toplum Yapısı ve Sosyal Kurumları
5	Doğu Roma'nın Ekonomik Yapısı ve İktisadi Kurumları
6	Doğu Roma'nın Dini Yapısı ve Dini Kurumları
7	Doğu Roma'nın Toprak Rejimi ve Vergi Sistemi
8	Ara Sınav
9	Doğu Roma'nın Haberleşme Teşkilatı
10	Doğu Roma'da Hristiyanlığın Gelişimi ve Theolojik Tartışmalar
11	Doğu Roma kültür ve Medeniyeti Üzerinde Yunan Kültür ve Medeniyetinin Etkisi
12	Doğu Roma kültür ve Medeniyetinin İran Kültür ve Medeniyetiyle Etkileşimleri
13	Doğu Roma kültür ve Medeniyetinin İslam Kültür ve Medeniyetine Etkileri
14	Doğu Roma kültür ve Medeniyetinin Günümüz Dünyasına Tesirleri
15	Doğu Roma kültür ve Medeniyeti Üzerine Konuk Konuşmacı
16	Final

